

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
3. Grecja, Rzym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność
4. Filozofia antyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze

	<p>Platona i Arystotelesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków 	<p>jego metodę filozoficzną</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona 		
5. i 6. Sztuka antyku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • wymienić cechy antycznego ideału piękna 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno • wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon • objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
7. Teatr antyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat • wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności • wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy • opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • przedstawić budowę dramatu antycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię narodzin teatru • swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>anfiteatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i> • omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru
STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
8. Wprowadzenie do literatury starożytnej	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez

Grecji i Rzymu		<ul style="list-style-type: none"> wymienić twórców literatury starożytnej 		<p>literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrtejska, anakreontyk, <i>mimesis</i></p>	starożytnych twórców literatury
9., 10. i 11. Mitologia grecka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego odróżnić mit od legendy i baśni omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować mit o Orfeuszu omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu wskazać archetypy w innych mitach greckich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić antyczne toposy w kulturze współczesnej
12. Konteksty i nawiązania – Zbigniew Herbert, <i>H. E. O.</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść tekstu wskazać narratora omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tekstu wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rolę opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza
*13., 14. i 15. Mitologia starożytnych Rzymian <i>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 Mitologia rzymska została usunięta</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować mity rzymskie scharakteryzować najważniejszych rzymskich bogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać terminy pochodzące z mitologii rzymskiej obecne we współczesnym języku wskazać wpływy greckie na mitologię rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różnice pomiędzy mitologią grecką a rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zależności pomiędzy wierzeniami starożytnych Rzymian a ich priorytetami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rodzaje i znaczenie wpływów na światopogląd starożytnych Rzymian

z listy lektur.					
16. i 17. Homer, <i>Iliada</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. Konteksty i nawiązania – George R.R. Martin, <i>Nawałnica mieczy. Krew i złoto</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać we fragmencie cechy powieści <i>fantasy</i> • omówić kompozycję fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragment ze sceną pojedynku opisaną w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat sposobów przedstawiania pojedynków w kulturze
19. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • opisać scenerię filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów filmu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów • porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelności i jakości filmu
20. Homer, <i>Odyseja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrowki w kulturze
21. i 22. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
23., 24., 25. i 26. <i>Antyгона</i> Sofoklesa	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
*27., 28. i 29. Arystofanes, <i>Chmury</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii Arystofanesa • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Chmur</i> • scharakteryzować bohaterów komedii • wymienić elementy składające się na komizm utworu • wskazać w utworze cechy komedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konflikt racji w <i>Chmurach</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z poezją 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia poglądów Sokratesa
30. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*31. Platon, <i>Państwo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez

		<ul style="list-style-type: none"> opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną 		Platona
*32. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka normatywna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>mimesis</i> wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> omówić funkcję mitów w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym
*33. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła wymienić cechy wypowiedzi retorycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach
34. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić postać Horacego wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy charakterystyczne pieśni rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania
35. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać topos literacki obecny w wierszu wskazać środki językowe zastosowane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> formułować problem zaprezentowany w wierszu interpretować tytuł utworu omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycją zaprezentowanego w wierszu interpretować utwór 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki: Horacego i Różewicza
*36. i 37. Mitologiczne początki Rzymu – <i>Eneida</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wymienić głównych 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację Eneasza i Dydony w kontekście priorytetów 	<ul style="list-style-type: none"> porównać Eneasza i Odyszeusza

Wergiliusza	bohaterów <i>Eneidy</i> • przedstawić genezę utworu	<i>Eneidy</i>	• wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję	starożytnych Rzymian	
*38. <i>Eneida</i> z innego punktu widzenia – <i>Lawinia</i> Ursuli Le Guin	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej	• przedstawić problematykę fragmentu • omówić sposób reinterpretacji mitu • omówić portret psychologiczny bohaterki	• interpretować fragment w kontekście krytyki feministycznej	• podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawiania kobiet w kulturze
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JEZYKU					
39. Język a inne systemy znaków	• wymienić rodzaje znaków • definiować znaki naturalne i konwencjonalne	• omówić język jako system znaków	• posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi	• porównać różne formy przekazywania informacji	• wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
40. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań • rozróżnia rodzaje kodów (języków)	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
41. Wypowiedź argumentacyjna	• przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej • wymienić rodzaje argumentów	• omówić sposoby budowania spójności między zdaniami • rozwinąć zaproponowaną argumentację	• zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami	• zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną	
42. Jak skutecznie przemawiać?	• przedstawić strukturę przemówienia • wymienić środki retoryczne	• przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją	• budować przemówienie podążając za wskazówkami	• wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	

komunikacyjna					
STAROŻYTNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
45. Biblia – wiadomości wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić religie, wywodzące się z Biblii • określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>Testament w</i> odniesieniu do Biblii • przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady • wyjaśnić pojęcia: <i>kanon, apokryf</i> • podać przykłady frazeologizmów wywodzących się z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem • wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów • wymienić przekłady Biblii • wymienić cechy stylu biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze • omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii • wymienić święte księgi innych religii
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
46. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> • zdefiniować pojęcia: <i>genesis, patriarcha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym) 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
47. Konteksty i nawiązania – <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Eden</i> Harolda S. Kushnera	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu Harolda Kushnera • zrelacjonować treść historii o grzechu pierworodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera • porównać autorską interpretację historii biblijnej z interpretacją 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat autorskiej interpretacji historii o grzechu pierworodnym 	

			kanoniczną		
48. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cel gry opisanej we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
49. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
50. Rozważania o cierpieniu – <i>Księga Hioba</i>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
51. Dociekanie sensu ludzkiego życia w <i>Księdze Koheleta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować teologiczną wymowę <i>Księgi Koheleta</i> • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu
52. Poezja biblijna – <i>Księga Psalmów</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm, psalterz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)

<p>53. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>54. Konteksty i nawiązania – Wojciech Wencel, <i>Psalm</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jakimi środkami językowymi został osiągnięty patos w wierszu • określić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję Boga i człowieka przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
<p>55. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić przynależność Pieśni do liryki • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając cytaty z tekstu • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisać Oblubienicę z obrazu Rossetiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii
<p>56. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)

57. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
58. Konteksty i nawiązania – Cormac McCarthy, <i>Droga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przesłanie płynące z tekstu • analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury opisujący rzeczywistość postapokaliptyczną
59. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JĘZYKU					
60. Akt komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji 	
61. Informacja, prośba czy zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi 	
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
62. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje planów • wymienić cechy dobrze przygotowanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> • przerehabilitować podany plan 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan odtwórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan twórczy tekstu 	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
63. i 64. Powtórzenie i podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i

wiadomości				<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	rozwiązywać problemy badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
65. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> • wymienić fazy średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wymienić średniowieczne wzorce osobowe • porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego • scharakteryzować średniowieczny system szkolny • wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować rolę karnawału 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze
66. i 67. Sztuka średniowieczna	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego • podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza • posługiwać się następującymi terminami: <i>plaskorzeźba, rzeźba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omówić alegorię i podać jej przykłady • posługiwać się następującymi terminami: <i>symultanizm, iluminatorstwo,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić styl romański od gotyckiego • wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady • wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej

		<i>pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i>	<i>miniatura, chorał, bazylika</i>		
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
69. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie
70. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw <i>Stabat mater</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy męki Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
71. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności ascety oraz sensu takiej drogi do świętości 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać inne przykłady ascety średniowiecznej • omówić rolę świętych w życiu ludzi

		fonetyczne i słotwórcze		• omówić parenetyczny charakter utworu	średniowiecza
72. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
73. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> Kazimierzy Iłłakowiczówny	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • rozpoznać kontekst literacki wiersza	• określić typ liryki • scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu	• porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki	• omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
74. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> i <i>ars moriendi</i>	• na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu	• porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego
75. Konteksty i nawiązania – <i>Śmierć i co potem</i> Terry’ego Pratcheta	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować bohaterów • omówić zachowanie bohatera w chwili śmierci	• omówić pogląd Śmierci na przemiany cywilizacyjne • porównać sposób przedstawienia śmierci w utworze Terry’ego Pratcheta i w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• omówić uniwersalną wymowę fragmentu	• przedstawić alegoryczny obraz śmierci w innych tekstach kultury
*76.	• zrelacjonować treść	• zinterpretować tytuł i	• rozpoznać w filmie	• interpretować	• przywołać szerokie

Tryumf śmierci w <i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	filmu • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza	objaśnić jego funkcję • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i>	konwencję moralitetu i ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i>	przesłanie filmu	konteksty i nawiązania
77. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	• zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu	• porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka	• omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych	• interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i>	• interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotta
78. Konteksty i nawiązania – <i>Imię róży</i> Umberto Eco	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony	• porównać dwie wersje historii o kazaniu św. Franciszka do ptaków	• wskazać problemy społeczne poruszone we fragmencie	• wskazać i omówić uniwersalne problemy poruszone we fragmencie	• wypowiedzieć się na temat roli autorytetów
79. Ideał rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	• zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu	• wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu	• przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze	• wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym	• omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych
*80. Filozofia średniowieczna – <i>Wyznania</i> św. Augustyna	• zrelacjonować fragment <i>Wyznań</i> św. Augustyna • przybliżyć postać św. Augustyna	• omówić kompozycję <i>Wyznań</i> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna • wyjaśnić pojęcia: <i>asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała</i>	• wyjaśnić naturę i pochodzenie zła	• porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w <i>Księdze Hioba</i> z interpretacją tego problemu w <i>Wyznaniach</i> św. Augustyna	• omówić obraz Fra Angelico w kontekście fragmentu
*81. Filozofia	• zrelacjonować fragmenty <i>Summary</i>	• wymienić podstawowe założenia	• wyjaśnić, na czym polega opisany w	• podjąć dyskusję na temat zastosowanej	• podjąć dyskusję na temat aktualności

średniowieczna – <i>Summa teologiczna</i> św. Tomasza z Akwinu	<i>teologicznej</i> • przybliżyć postać św. Tomasza	filozofii św. Tomasza • wyjaśnić pojęcie: <i>scholastyka</i>	tekście dowód na istnienie Boga • wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia	przez św. Tomasza argumentacji • porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna	poglądów głoszonych przez św. Augustyna i Tomasza
82. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	• streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu	• omówić kompozycję utworu • sformułować zasady miłości dworskiej • omówić etos rycerski na przykładzie Tristana	• objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy	• przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>	• omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej
83. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izold...</i>]	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• opisać sytuacje liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze	• omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną	• interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne • porównać przesłanie wiersza i przesłanie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>	• napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniając konteksty
84. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
85. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	• zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza	• wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego	• scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego	• wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania historyczne początków	• podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach

		pióra Galla Anonima		piśmiennictwa polskiego	
<p>*86. Testament poetycki François Villona</p> <p>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Wielki testament Villona</i> został usunięty z listy lektur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać nadawcę i adresata ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetycki</i> • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w utworze • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim Testamencie</i> • wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<p>87. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Dantego Alighieri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU					
<p>88. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi 	
<p>*89. Jak powstał i jak rozwijał się język polski?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>język praindoeuropejski</i> • wymienić grupy języków słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich • wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty • wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe 	
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					

90. Jak robić notatki?	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować notatkę syntetyzującą wymienić formy notatki syntetyzującej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować rodzaje notatek 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować notatkę syntetyzującą 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli 	
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
91. i 92. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENESANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu

	<p>Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<p>przyczyny</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<p>renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 		<p>w Europie i Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
<p>3. i 4. Sztuka renesansu</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach zaprezentować dzieła polskiego renesansu wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, <i>krużganki</i>, <i>miasto idealne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło sztuki analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych artystów północnych analizować i oceniać dzieła renesansowe wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
<p>5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wskazać adresata utworu wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> scharakteryzować tytułową postać 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie wymienić i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie wyjaśnić, na czym polega paratekstywność 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego

Reja	temat Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	cechy idealnego szlachcica	charakter dzieła	
7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji wiersza zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
8. i 9. Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego omówić kompozycję wierszy wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego
10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
11., 12. i 13. „Zaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna</i>, <i>liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [Anka! to już trzy i pół roku] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w cyklu 		
17. Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka</i>, <i>humanizm chrześcijański</i>, <i>poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
18., 19. i 20. Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kunszt poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Jana Matejki

	<p>Piotra Skargę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<p>współczesnym społeczeństwie polskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	
<p>24. Ironicznie o miłości ojczyzny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
<p>*25. <i>Żywoty świętych Piotra Skargi</i></p> <p>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych Piotra Skargi</i> została usunięta z listy lektur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> • wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> • scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
<p>*26. i 27. Świat na opak – <i>Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais’ego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić genezę utworu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów • przedstawić problematykę fragmentów • omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
<p>*28. W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w

		mieszkańców Utopii		podać przykłady	dziele Morusa
*29. Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasza Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne'a	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję <i>Prób</i> • wskazać problemy poruszone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli
31. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice'a Chéreau	<ul style="list-style-type: none"> • opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważać problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENESANS – NAUKA O JEZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych 	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	

partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	łącznie oraz części mowy, z którymi partykułą <i>nie</i> piszemy rozdzielnie	partykuły <i>by</i>			
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENEZANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENEZANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku	• scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i> , <i>kontrreformacja</i>	• zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i>	• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku	• analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41.	• rozpoznać cechy stylu	• zaprezentować	• scharakteryzować	• opisać rolę Kościoła	• stworzyć samodzielną

Sztuka baroku	barokowego na przedstawionych przykładach <ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców okresu baroku wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	założenia światopoglądowe sztuki baroku <ul style="list-style-type: none"> wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	jako mecenasa sztuki <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworów porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In actu oculi</i>
45. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>

	liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne 	<i>królowny angielskiej</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 		
46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem Grochowiaka a 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	

			utworami Morsztyna		
49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira

	utworu	utworu	dramatu szekspirowskiego		
59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	
*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>

			obłądu Ofelii		
*71. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną	• wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować <i>Hamleta</i> i <i>Fortynbrasa</i> • wskazać środki językowe	• przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych	• dokonać analizy i interpretacji utworu	• podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
73. William Szekspir – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira	• scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira	• omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury	• podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skąpiec</i> Moliera (lektura)	• zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów dzieła • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera	• wymienić rodzaje komizmu • omówić <i>Skąpca</i> jako komedię charakterów • omówić obyczajowość przestawioną w dramacie • omówić kompozycję utworu	• przedstawić problematykę utworu • omówić rolę didaskaliów	• analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu	• przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JEZYKU					
77.	• wymienić zasady	• omówić zasady	• wskazać zasadę,	• zapisać poprawnie	

Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	według której zapisuje się podane rzeczowniki	podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
78. Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	• wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i> , <i>om, on, em, en</i>	• omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i> , <i>om, on, em, en</i>	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu literackiego	• wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> • wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej	• przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej • omówić budowę akapitów	• formułować tezę interpretacyjną • wskazać konteksty interpretacyjne	• tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	• objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia	• opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić	• opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i>	• zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę	• analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie

		<p>najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 		
84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy stylu klasycystycznego wymienić cechy stylu rokoko omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OSWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
87.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na 	

Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego	publicystyczną Ignacego Krasickiego	literacką Ignacego Krasickiego	temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: <i>ironia</i>, <i>stereotyp</i>, <i>PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
92. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	utworów	
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadku</i>
95. Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
96. Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana</i> Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
*100., 101. i 102. <i>Kandyd</i> Woltera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • omówić świat przedstawiony • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię dojrzewania bohatera • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Kandyda</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej • wskazać elementy parodii w utworze • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego • omówić kontekst filozoficzny utworu • interpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu • omówić świat przedstawiony filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera • wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • scharakteryzować język głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydem</i> Woltera • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • omówić kreację Toma Hanksa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					

104. Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i> • wymienić typy skrótowców 	• omówić pisownię skrótowców	• stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców	• posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	• wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i>	• wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata	• omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażeń	• przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata	
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy dowodzenia	• wymienić typy dowodzenia	• omówić poszczególne typy dowodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia 	
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze